

TEMA: SIGURNOST NA INTERNETU

DAN SIGURNIJEG INTERNETA – 5. veljače

Čl. 11. Imaš pravo na zaštitu od otmice.

Čl. 34. Imaš pravo biti zaštićen od seksualnog zlostavljanja.

Izvor: Konvencija UN-a o pravima djeteta – na jeziku bliskom djeci, www.dijete.hr

CILJ: Prepoznati prijetnje dječjoj sigurnosti na internetu.

OČEKIVANI ISHODI:

Učenik/ca će argumentirati potrebu za sigurnijom i odgovornijom upotrebom suvremenih informacijskih tehnologija.

Učenik/ca će samoprocijeniti vlastitu aktivnost na internetu u skladu s novim spoznajama.

POTREBNI MATERIJALI: računalo, projektor, zvučnici, pametni mobilni uređaji učenika, pristup internetu za učenike, *post-it* papirići, A4 papiri, flomasteri

KORELACIJA: Informatika, Sat razredne zajednice; međupredmetne teme GOO, OSR i IKT

UZRAST: 12+ godina; prilagodite sadržaj razini kompetencija djece i mladih s kojima radite

TRAJANJE: 45 minuta

TIJEK AKTIVNOSTI:

Postavite učenicima pitanje: *Koja je vaša prva asocijacija kad čujete riječ internet?* Ako učenici koriste pametne mobilne uređaje te im možete osigurati pristup internetu, koristite digitalni alat *Mentimeter* (istražite na <https://www.mentimeter.com>). Ako nemate pristup internetu, možete koristiti papir velikog formata / ploču na koju ćete nacrtati veliki obris mobilnog telefona / tableta, pa neka učenici asocijacije upisuju na *post-it* papiriće te ih zalijepe unutar obrisa. Koristite asocijacije učenika, osvrnite se na to jesu li prevladale pozitivne asocijacije ili negativne, igranje igrice ili društvene mreže, Facebook ili Instagram... Potaknite raspravu o tome što učenici objavljuju te koliko svojih prijatelja/pratitelja uopće poznaju.

Pogledajte s učenicima film **My friend Frank** (trajanje 5:35 min; link: <https://tinyurl.com/myfriendfrank>). Provjerite jesu li učenici razumjeli prikazani film, prilagodite pitanja uzrastu:

Tko je Frank? Kako je dječak Charlie upoznao Franka?

Zašto je Frank u prvom dijelu filma prikazan kao dijete, a kasnije kao odrasla osoba?

Zašto dječak Charlie pristaje otići s Frankom?

Nakon toga učenicima podijelite A4 papire i dajte im sljedeće upute:

Sada ćete analizirati svoje profile na društvenim mrežama. Otvorite svoj profil na Facebooku, Instagramu ili na nekoj drugoj društvenoj mreži. Zamislite da je A4 papir ekran vašeg mobitela te na papir skicirajte profil koji imate na nekoj od društvenih mreža (skicirajte profilnu sliku, sliku pozadine, informacije o sebi, što je javno vidljivo, a što samo prijateljima; što se trenutno nalazi na vašem „zidu“...). Posebno se osvrnite na to: kakav sadržaj objavljujete, tko su vaši prijatelji i poznajete li ih uopće; možete li sa sigurnošću znati tko su uopće ljudi kojima su dostupne sve vaše objave? (Ako nemaju svi učenici profil na društvenim mrežama, neka rade u paru s učenicima koji imaju.)

Na kraju sata koristite radni list: Nakon što pročitate svaki rezultat istraživanja s radnog lista, prebrojavajte učenike i neka svaki učenik pod rednim brojem koji se spominje ustane. Cilj je da učenici osvijeste učestalost problema te kako je svatko od njih izložen potencijalnim opasnostima. Prokomentirajte s učenicima koje su moguće posljedice za svaki pojedinačni rezultat istraživanja.

RADNI LIST – SIGURNOST NA INTERNETU

Jeste li znali?

- a) **Svako peto dijete** u dobi od 9 do 17 godina u potpunosti ili uglavnom **ne zna promijeniti postavke privatnosti**, npr. na društvenim mrežama.
- b) **Svako četvrto dijete** u dobi od 9 do 11 godina je reklo da se tvrdnja „Znam kada smijem i kada ne smijem dijeliti informacije na internetu“ u potpunosti ili uglavnom **ne odnosi na njih**.
- c) **Gotovo svako treće dijete** u dobi od 9 do 17 godina je u posljednjih godinu dana **komuniciralo na internetu s osobama koje nisu upoznali uživo**.
- d) **Više od 1/10 djece** u dobi od 9 do 17 godina se u posljednjih godinu dana **susrelo uživo** s osobom koju su upoznali na internetu, od toga se **svako deseto dijete** susrelo s **osobom starijom od sebe**.
- e) **Svako deseto dijete** u dobi od 15 do 17 godina **prihvaća sve zahtjeve za prijateljstvom**.
- f) U proteklih godinu dana **više od pola djece** u dobi od 9 do 17 godina primilo je **povređujuću ili neprimjerenu poruku**.
- g) Kada ih je zadnji put na internetu nešto uznemirilo ili im zasmetalo, **više od pola djece** u dobi od 9 do 17 godina je **zatvorilo aplikaciju**, **svako treće dijete** je **blokiralo osobu** kako ih ona više ne bi mogla kontaktirati, **svako četvrto dijete** ignoriralo je problem, a **svako peto dijete** **promijenilo je postavke privatnosti**.

(Izvor: <http://hrkids.online/post/second-press/>, EU Kids Online istraživanje u Hrvatskoj, 2017)